

ERDÉSZETI ÚJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik

minden Vasárnap

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

Közös érdek.

(Folytatás).

A közös érdek megóvásának egyedüli módja és eszköze a társulás és tömörülés által való összevonása az eddig szétforgácsolt erőnek. Szükséges tehát, hogy ne csak a saját énjét tekintse mindenki, hanem a magáé mellett bibelődjek egy kicsinyt bajtársa bajával. Felényi csak a hú és a gond, ha azt mással is megoszthatjuk, viszont örömünk sokszorozódik és fokozódik akkor, ha abban mások is részt vehetnek.

Az erőnek ilyen összpontosítását egyes-egyedül egyesület, vagy egyesületek alakítása által érhetjük el, szükséges tehát, hogy az erdészeti

alantasabb személyzet országos egyesülete bármilyen áron s bárminemű akadályok leküzdése mellett létesíttessék.

Ennek az egyesületnek lenne azután hivatása olyan központot teremteni, melyben mindenki megtalálná a saját érdekeit, hogy ne mondjuk saját otthonát. Az ilyen egyesület, ha külömben helyes és szilárd alapokra lett fektetve, olyan erkölcsi erővel bír, mellyel játszva kivivhatja mindazt, mire egyes ember ereje és egyeniségének súlya nem elegendő.

Igaz, hogy egy ilyen általános, nagy egyesület megalakítása leendő tagjainak szétszórtsága, kiváltképpen pedig szegénysége mellett alig leküzdhető nehézségekbe ütközik, annyival inkább, mert a föllebbvalók és elüljárók is nem

TÁRCZA.

Róka históriák.

— A vadász életből. —

Az enyészet sorvasztó szele sivit a fák lombja között. Hervad, sárgul, hullik, potyog a falevél; ködös, borongós idők járnak. Az erdő zenérei melegebb tájakra költöztek. A mező, az erdő elveszté díszét, csak a fenyőfa és télizöld levele tartotta meg zöld színét.

Közeledik a tél. A vadász évad derekán vagyunk. Igazi vadász napok járnak.

A vadászkürt recsegését, a kopók csaholását s a lövések durranását tiszszerezen visszhangozzák a bérczek.

Hullik a vad, mint aratáskor a kalász. Lázasan lüktet az ereken a vér, idegesen kapkod a kezdő puskás, vadászláz lepi meg a kocza vadászt.

Szegény őzbakok, de meleg napotok van ma; de megsemmisíti egyik másiktok legszebb álmát; legkecsgetőbb kilátásait a zöld kabátosok gyilkos golyója.

A meredek gerinczen felállított vadászok önelégülten állanak helyeiken.

Fegyvereiket lőkészen tartva figyelnek maguk elé. Csak B. ur arczáról olvashat le az ember valami elfojtott keserűséget, mely alatt a figyelmes szemlélő a vadász irigység egy árnyalatát is fölfedezheti.

Pech is az, ha a harmadik hajtásba sem kerül lövésre vad s tiszszerezen bosszantó, ha a collegák lövöldözése valóságos dobpergéssé olvad. A legfigyelemmatikusabb Nimródöt is bántja, izgatottságba hozza az ilyesmi.

Hanem egyszer csak fölüti a fejét emberünk, szemeiben a remény egy-egy sugara villan meg, de arcza egyuttal a csodálkozás és valami rendkívüli látása feletti bámulat egy nemét tükrözi vissza. Egy közeli fatörzshöz lapulva fegyverét arczához emeli.

Még így is nagyon kell vigyáznia, nehogy észre

egy helyen rossz szemmel néznek minden olyan mozgalmat, mely alantasabb személyzetüknek ébredésére enged következtetni, de Istennek hála, ezek csak elenyészőleg csekély számban találhatók, míg ennek ellenében a nagyobb rész nemes szívének és fenkölt lelkületének sugallatát követve, nem csak hogy szívesen nézi a mozgalmat, de maga is kész ahhoz leereszkedni és segédkezést nyújtani.

Az erkölcsiekben tehát nem volna hiány, de annál érezhetőbb az az anyagiaknál.

A mai materialisztikus korban maga az erkölcsi erő vajmi keveset ér, ha támogatására nincs meg a szükséges anyagi eszközök egész tárháza. A szegénységet — kivált pedig a tisztességes szegénységet, mint a milyenben nekünk van osztályrészünk — elismerni nem szégyen, de erkölcsi bátorság kell hozzá. Nos, mi készséggel elismerjük, hogy bizony földhöz ragadt szegény emberek vagyunk, kik a földi javakban nem dúskálhatunk s így a nemesebb célokra is csak keveset áldozhatunk s önerőnkől vajmi keveset tudunk teremteni, de ezért nem szabad kétségbe esnünk. Fő dolog az, hogy az, mit megalkotni akarunk, igazán nemes célok szolgálatára legyen hivatva s biztosak lehetünk benne, hogy nem szórványosan, de százával és ezerével támodnak föl nemes férfiak igaz ügyünk támogatására és

készségesen fognak nem csak erkölcsileg, de anyagilag is segíyezni.

Az országos erdészeti egyesület ezelőtt mintegy negyedszázaddal parányi alapokra fektetve, gyöngé anyagi erővel indult neki nemes törekvéseinek s ma már hazánkknak mondhatni egyik legtekintélyesebb és legvagyonosabb egyesülete, pedig ezt sem érték el maguk az erdész-tagok önerejükől, hanem fölkarolta egyesületüket a nagy társadalom s kivált annak fenkölt szellemű egyesei.

Ezelőtt ötnegyed évvel megindult már a mozgalom egy „országos erdészeti altiszti segélyegylet“ megalakítására, mely egyletnek célja volt egyrészt tagjait erkölcsileg minden irányban támogatni, jogos ügyeik védelmére, kelni, másrészt pedig azokat és hozzátartozóikat, kivált pedig az oly gyakran nyomorba jutó özvegyeket és árvákat anyagilag is segíyezni s orzáikról a nyomor által kisajtolt könnyeket letörölni. Olyan célok ezek, melyek minden igazlelkű, nemesen gondolkodó ember elismerését és támogatását méltán megérdemlik.

Az egyesület alapszabályai a Budapesten összesereglett megbizottak által kidolgoztattak, sok hivatott egyén által megbiráltattak s mindenkinek osztatlan tetszésében részesülve, megerősítés végett az illetékes helyre fölterjesztettek.

Senki sem mert benne kételkedni, hogy a

vegye a közeledő vad hiszen a kétemberöltöt is túl haladó kora tölgyesbe ezer lépésre is ellát a jószem: a természetes boltozat úgy össze fonódik, hogy a nap-sugár is alig képes át hatni rajta. Nem tenyészik ott egyetlen fűszál sem.

Sok vadat látott és lőtt emberünk, de akár hogy erőltette emlékező tehetségét, ez egyszer nem volt képes fölismerni a közeledő vadat; pedig jól látja azt, teljes valójában. Őz nem, nyulnak nagy és rövid a füle, róka pláne nem lehet, hol a farka? talán csak nem kutya? Nem. Vörös bundája, ravasz, merész ugrásai s az egyes lövéseknél tanusított maga viselet arra vall, hogy a közeledő állat nem kedveli a puska ropogást és lőpor szagot; mert minden lövése hirtelen megáll, figyel aztán ismét futásnak ered. Ezt házi állat nem teszi.

B. ur be várja 25 lépésre és még akkor sem ösmeri föl. „Ez valami torz szülemény“ gondolja. De nincs idő a várakozásra.

A sárkány lecsap, egy villánás, egy tüzsugár, egy dörrenés s mire a pára és füst szét oszlottak, a vadászok is gyülekezőt fujtak.

Öt percz múlva hangos hahotával álltak körül B. ur vadász szerencsáját:

Egy fül és farkatlan rókát.

— — — — —
Az oda érkező hajtók egyike aztán el mondta, hogy a K-i erdőör nagy dédelgetéssel nevelt föl egy pár róka kölyköt, de valaki bosszúból fülüket s farkukat levágta. Később az egyik megunta a fogságot s kereket oldott; valószínűleg ez lehetett.

* * *

Elhagyatott mogyoró- és rekettyés között ki-gyózáva szökellő hegyi patak partján egy vörösbundás, ravasz pofájú csalavér róka áll.

Pár másodperczig kémlelődve vizsgálja a környéket s hogy a látóhatár fölött való szemlélését bevégezte, hirtelen a földre veti magát.

Jobbra-balra gurul, dörgölődik, hempereg, fölugrik majd vissza vágja magát; morog, vinyog, idegesen, bosszusan kapkod fogaival tulajdon testéhez.

Fölkel, össze kapar egy kis száraz fűvet, fogai

humánus törekvestől egyesület alapszabályai jóvá ne hagyassanak, hogy megalakulása elé akadályok gördítenek s ime megtörtént az, a mit nem vártunk, a mire gondolni sem mertünk: az alapszabályok jóváhagyását a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium nem erősítette meg.

Miután rossz katona az, ki az első kudarc után rögtön elveti fegyverét és megfutamodik, mi pedig ügyünknek hű és kitartó harcosai akarunk lenni s küzdeni addig, míg vagy diadalra visszük fölemelt lobogónkat, vagy pedig annak megtépett foszlányai alatt, a küzdelemtől végleg kimerülve s a további küzdelemre képtelenné téve ügyünkkel együtt elesünk újból fölvevesszük a harcot.

Hogy ezt megtehezzük, szükséges foglalkoznunk ama okokkal, melyek az alapszabályok megerősítését megakadályozták s miután ezeket megismertük, módot keresnünk azok elhárítására.

(Folytatás következik).

Erdészeti ügyek.

Az idei tavaszi erdősítés eredményére nézve a következő levelet kaptuk Szudriásról, Krassó-Szörény megyéből:

Tekintetes szerkesztő ur!

Az „Erdőőr” című lap folyó évi 17-ik számában közzé tett fölhevására az itteni erdősítésre vonatkozólag van szerencsém a következőket jelenteni:

A folyó év tavaszán a védkerületemhez tartozó szudriási erdőben az 1889 évben letarolt 7 éves vágásban 2 éves tölgy csemetékkel ültetés útján utánpótlást eszközöltem.

Az erdősített terület sík, televényes mély agyag talaj, a tenger színe fölött mintegy 130 — 140 m. magasságban; a talaj erősen begyepesedett, tövissel és egyéb cserjével sűrűn benőve, az ültetés előtt tehát tisztítás és gyephántás is szükséges volt; a munkások egy része fejszékkel vágta az utba eső tövist és cserjét, más része a csemeték helyén éles kapákkal a gyepet hántotta le 30—40 négyzet ctméternyire, a harmadik rész pedig közönséges ásóval a 25—30 ctm. mély lyukakat ásta s a kiemelt földet az ásóval kissé összeaprózta, mely lyukakba azután az erre a célra fölfogadott női munkások a csemetéket beültették.

Az egész terület 14.4 kat. hold, melyen összesen 18000 db 2 éves kocsános tölgy csemete lett beültetve.

A munka költségei a következők voltak:

Lyukak készítéséhez és ültetéshez fölhasználtott 79 kézi napszám 30 frt 10 kr. kiadással; a tövis és cserje tisztítás, valamint a gyephántás 36 napszámot igényelt 17 frt 12 kr. értékben, vagyis az összes munkára föl lett használva 115 kézi napszám 47 frt. 22 kr. költséggel. A férfi munkások 50 krt. a nők 35—40 krt kaptak naponként s így a napszám átlaga 41.06 kr. így k. holdankint 8 napszám 41.06 krajczárral számítva 3 fr. 28.4 krajczár költség mutatkozik.

A beültetett csemeték szintén a védkerületemhez tartozó szudriási csemetekertben neveltettek; ezek kiemelése ezrenként 18.8 krajczárba s a 4 klm. távolságra fekvő ültési helyhez való szállítása 5.5 krajczárba került.

Az egész beültetett, illetőleg utánpótlott területre

közé fogja és két hátsólábával a patakba lép.

Aztán fokozatosan ereszkedik bellebb-bellebb a vízbe, míg végre csak a feje látszik ki.

Miként kukoricza pattogtatás alkalmával pattognak ki a rostából a kukoricza szemek, úgy az ő fejéből is egymást követve ugranak ki valami fekete pontocskák. Előbb egy, kettő, azután tíz, huszával és mind a fogai között lévő fü csómóra hull. De egyidejűleg a feje is merül a víz alá, míg végre csak az orra látszik ki. Ez is csak egy másodperczig. Most hirtelen ki ereszti fogai közül a fücsomót, félre ugrik és megbolházkoddott. Ismét a patak partján áll, ismét körül tekint. Hajh! ha tudná mi vár rá!... A bokrok között meg huzódva egy zöld hajtókás férfi áll, arcához emelt fegyverrel.

Élvezettel, gyönyörrel nézte végig az előbbi jelentet, de azért esze ágában sincs az élősdiektől megtisztult komát üdvözlés nélkül elbocsátani.

A róka egy lépést tesz előre, de ugyan e pillanatban eldördül a lövés. Nagyot szökik, földhöz vágja

magát, fölugrik és keserves vonítással igazolja be e mondás, igazságát: „nincs öröm öröm nélkül”.

* * *

Ritka Nimród tekinti vadász pechnek ha fegyvere elé nyúl helyét róka koma hozza vásárra irháját. Ugyan ki nem érez igazi vadász gyönyört akkor, midőn golyója által leterítve maga előtt látja azt a furfangos, csalfa, káros ragadozót!

Egy januári szép nap hajtóvadászaton valánk. Program szerint csak nyulat volt szabad löni, hát mint afféle kezdő, tapasztalatlan és fiatal vadászt oda állítottak, a hova jószántából sem kerülhet a vad.

Eltakarítom a havat lábaim alól, előkészítem magam minden bekövetkező eshetőségre, csak vadász-szerencsére nem.

Egy korhadásnak indult tuskó báméskodott mögöttem égne meredt váglappal, hivatkozóan incselkedve; mint ha mondaná: „ülj reám, ábrándozzál s ne üldözd az erdővilágát, mert az fáj a természet urának ha barbár szándékkal emeled gyilkos fegyvered a véd-

esik holdanként 1250 darab csemete s ennek kiemelése, csomagolása, a helyszinre való szállítása és elültetése 1000 darabonként 2 frt. 86.3 kr. költséget tüntet föl s így az összköltség a 14.4 k. hold területnél 51 frt 53 kr. mely összegből egy k. holdra 3.578 kr. esik.

Az ültetés folyó évi április hó 9. 10 és 11 napjain kedvező, nedves időjárás mellett eszközöltetett, kisebb éjjeli derek mellett; a csemeték az ültetést követő 14—20 napra mind kileveleztek és igen szép sikerre mutattak, melyet mindig nagy gyönyörűséggel szemléltem, míg május hó 21-én éjjel egy erős dér a csemeték apró leveleit kevés kivétellel majdnem mind lefönnyasztotta. Már azt hittem, hogy az összes költség és fáradozás hiába való volt, midőn 3—4 hét múlva örömmel tapasztaltam, hogy csemetém újból hajtani kezdenek s igazán öröndetes, hogy ilyen viszontagság után mintegy 80—90 % megfogamzott és életképesnek ígérkezik.

Midőn soraimnak becses lapjában való közzétételét kérném maradok

kiváló tisztelője

Mike Sándor
m. kir. erdőőr.

A nagyvilágból.

Az orosz czár látogatásai úgy látszik nem sok fényt derítenek a helyzetre, mert a legújabb hírek szerint kelet felől borulni kezd a láthatár. Oroszország úgy látszik komoly dologra készülődik, mert úgy szárazföldi, mint tengeri haderejét összpontosítani kezdi. Az orosz kormány előterjesztést akar tenni a török kormánynak, hogy vagy fogadja el a hatalmasságok által javasolt reformokat és azokat hajtsa is végre, vagy ellenesetben

legyen reá elkészülve, hogy vám- és kereskedelmi zár alá fogják venni és megszállják szmirnai, szalonikii és feketetengerbeli kikötőit. Újabb keresztény mészárlás esetén pedig Konstantinápolynak egy kombinált hadsereggel való megszállását s Egyiptomnak a török főhatóság alól való kivonását helyezi kilátásba. Ugy látszik, hogy Törökország már a legközelebbi napokban befejezi pályafutását. Az oroszok állítólag szárazföldi hadseregüket is a Román határ felé kezdik előre tolni, e mellett pedig a Feketetengeren lévő kikötőkön is éjjel-nappal dolgoznak, hogy azokat jó karba hozzák. Néhány nap előtt az orosz feketetengeri hajóhadnak torpedohajói titokban Konstantinápolyba mentek, hogy a Dardanellákba és a Boszporusba való bemenetelt akna-torpedók által biztosítsák. Mindezekből arra lehet következtetni, hogy Oroszország attól tart, hogy Anglia csinyt tervez Konstantinápoly ellen.

A francia lapok a czár látogatása után nagyon harczi hangot vettek fel s azt hiszik, hogy az európai válság kitörőben van.

Kréta szigetéről újabb lázongás híre érkezik; a lakosság ismét nyugtalankodni kezd, mert Törökország az ígért reformok életbeléptetésével meg mindig késedelmeskedik.

Hazánkban a követválasztási mozgalmak minden egyebet háttérbe szorítottak s most mindenki csak ezekkel törődik. A korteskedés és az ezzel karöltve járó dinom-dánom megindult az egész vonalon. A pártok lázasan dolgoznak érdekeik megóvásán és előmozdításán. A választások október hó 28-án kezdődnek s tíz nap alatt kell az egész országban végbe menniök. Az választási mozgalmakra való tekintettel a folyó hó 15-től kiírt katonai és honvédségi ellenőrzési szemlék is szünetelni fognak s csak később lesznek megtartva.

telen, ártatlan állatokra.

Néhány másodperc múlva már flegmatice lóbáztam lábaimat róla.

Oda át a vadász vonal tulsó részén erősen puffogtek a társak.

Nemes gondolatok üzték egymást agyamban s nekem úgy fájt minden hallott lövés, mint ha csak a saját testemet találta volna a gyilkos ólom. Már-már arra gondoltam, hogy kereket oldok s itt hagyom e reám eredménytelen vadászatot, midőn hallom, hogy gyülekezőt harsog a vadászkiürt.

Fölkelek, de épp e pillanatban suhan el a bokrok között egy jól termett állat. Nyul, vadmacska róka, vagy ha éppen kopó is az, nekem mindegy volt bosszuságomban bizonyára akár melyik után oda gyujtottam volna.

Egy pillanat müve volt lekapni a puskát, egy másod perc s a lövés eldördült, mely bámulatomra most az egyszer talált.

... A királyért! ... A hazáért! ... A vadász

társaságért! hangzott nemsokára vadásztársaim kiabálása sűrű puffögetéstől kísérve.

Meg is emlegettem ezt a felavatást, valamelyik kollega olyat talált vágni ama részemre, mellyel éppen nem áll barátságban, hogy három napig nem ülhettem az íróasztal mellé.

Az első róka lelövése által okozott öröömömbe így némi bánat is vegyült, no de nem baj, csak hogy ezen is átestem.

KULCSÁR PÁL.

ADOMAK.

Különös mag. Egy magkereskedésbe hetivásár alkalmával bevetődik egy katonaviselt öreg huszár, veteményt vásárolni, kérdezi, hogy vannak-e és mifélék? Mondják neki hogy van: ugorka, káposzta több faj, saláta stb.

Nagyot gondolkozik a huszár s végre megszólal, hogy a töltött káposzta magból is kérek egy porciót ha van.

Hasznos tudnivalók.

A mézbor készítése. Lapunk egy barátja arra kért föl, hogy vele a mézbor készítésének módját megismertessük. A dolog közérdekű lévén, hogy abból mások is okulhassanak, a módszert, melyet Szontág Elek főerdőőr s a méhészet terén szaktekintély ajánl, az ő szíveségéből a következőkben ismertetjük:

Végy egy hektoliter patakvizhez 20 — 30 kgr. közötti mennyiségű tiszta pörgetett mézet, ha erősebb bort kívánsz, többet, ha gyöngébbet, akkor kevesebbet; az egészet összevegyítve gyöngye tűz mellett forrald egy tiszta rézüstben, közben gyakrabban megkeverve, hogy oda ne égjen, a tetején képződő habot pedig egy szűrő kanállal fölözd le; a főzést mindaddig kell folytatni, míg a habképződés megszűnik, minek bekövetkezése után a tüzről leveszed s miután kihült, egy tiszta boros hordóba töltöd s 12 — 15 C. foknyi meleg helyen tartod, hogy az első erjedésen mielőb átmenjen. Az erjedés megszűnte után a bor könnyedén lefojtandó s hogy megtisztuljon, néhány hétig pihenni hagyod. Miután már kellően megüledett, vigyázva lefejtet, nehogy az ülepedék fölzavartassék; az alját filtrírozás útján szintén meg lehet figyelni, mert a süsogása rögtön elárulja. A második erjedés után 2—3 hétre újból le kell a bort fejteni, a hordót vele egészen színig megtölteni s a pinczében elásni, úgy hogy azt legalább 30—35 ctmnyi földréteg takarja s így elásva hagyni egy egész éven át, mert csak erre az időre lesz belőle valódi jó bor.

Ha már most a bort használni akarod, vagy az egész mennyiséget palaczkokra fejtet, vagy ha ennyi rendelkezésedre nem állana, a fönmaradó részt kisebb hordóba töltöd, úgy, hogy az teli legyen. Ugy a palaczkokat, mint az új hordót ismét el kell vermelni, mert így jobban tartja magát.

Sokan szeretnek mézboruknak különféle illatot adni; ezt legjobban érhetjük el, ha egy hektoliterhez veszünk 2 muskát diót, azt durván megtörjük s egy tiszta zacskóba téve, a hordóba zsinegen beeresztjük, úgy, hogy annak a közepén lógjon. Ezt már az első erjedés alkalmával kell tennünk, mert így az illat a bort jobban átjárja. Szoktak még egyéb illatos szereket is használni, mint pl. rózsá olajat, melyből egy pár csepp jól elkeverve elegendő.

A mézbor készítésnek vannak ugyan még egyéb módjai is, közlő azonban itt a hely szűke miatt csak ezt az egy általa már kipróbált és kitűnőnek talált módszert ismertetjük.

Végül még megjegyezzük, hogy a mézbor annál jobb, mennél több ideig áll, mit már onnan is lehet következtetni, hogy borra válásáig legalább egy év szükséges.

A gyümölcsfák trágyázásáról. Azt már a legutolsó gazda is tudja, hogy ha földjét nem trágyázza, bizony az néhány esztendő múlva fölmondja a

szolgálatot és mag helyett ocsut fog teremni. De arra már igen sokan nem gondolnak, hogy hogyan éljen meg és hogyan adjon minden évben termést az a fa, mely 40—50, vagy még több esztendeig is ugyanazon egy helyen áll és trágyát sohasem kap? Mire is! gondolják azok, kik sohasem trágyázzák fáikat, hisz a fa gyökereivel folyton terjed, mindig új meg új tápanyagokra akad.

Lehet, hogy egyik-másik fa olyan jó talajban van, hogy segítségre nincs szüksége, de általában ez a fölfogás helytelen, a mi mellett az is bizonyít, hogy akárhány fa csak tengődve él, növéseben alig gyarapodik és termést csak elvétve ad.

Ha ilyen esetben a gazda szidja a fát és a szentírás szavai szerint kivágással fenyegeti bizony, igen igazságtalanul jár el, mert az a szegény fa azért nem örvendeztetheti meg gazdáját gyümölcsével, mert olyan, mint a szűkölködő ember, éhezik és idővel, ha nem segítünk rajta, éhen el is pusztul, a mi annál biztosabban és annál előbb következik be, minél soványabb a talaj és minél sűrűbben vannak a fák ültetve és ez által arra utalva, hogy egymástól kapkodják el a táplálékot.

Adjunk csak az ilyen éhező fának enni, lássuk el azokat trágyával: meglátjuk, hogy ha még kellő időben tettük, erőre kapnak, új hajtásokat eresztenek és gyümölcsözővé válnak. De csak akkor kezdeni a trágyázást, mikor már a fán a kimerülés jelei mutatkoznak, mikor már a fa kiveszőben van, nem észszerű eljárás, mert idő- és haszonveszteséggel jár, sőt talán már hiábavaló is lesz.

A rendszeres trágyázás már a fa ültetésénél, a gödör ásásánál veszi kezdetét; mert a trágyázás nemcsak abból áll, hogy a fának trágyát adunk, hanem abból is, ha a földet forgatjuk, lazítjuk, hogy a levegő megtermékenyíthesse.

Ássunk az ültetendő fának elég bő és mély gödröket, oly távolságban, hogy minden fának legyen elég nagy területe arra, hogy koronáját kifejlett korában is szabadon, akadálytalanul kiterjeszthesse, hogy gyökerei a szomszédifák, gyökereivel ne találkozzanak, hogy ne rabolják el egymástól a tápanyagokat.

Ez a helyes trágyázási rendszer egyik alapföltétele.

Ássunk meg a gödröket az őszi ültetéshez 3—4 héttel az ültetés előtt, a tavaszi ültetéshez pedig ősszel. Már ez is a trágyázásnak egyik neve, a munkát helyettünk elvégzi maga a természet az által, hogy levegőjével termékenyítőleg hat azon alsó földretegekre is, a melyekbe a fát elültetjük. De mi is tehetünk valamit már a gödörösásnál is a föld megjavítására. A nyitott gödrökbe öntünk néhányszor higitott trágyalevet, vagy a konyhából kikerült és atrágyára való mosogatólevet. Különösen ha a télen át ezt gyakrabban tesszük, igen megjavítjuk az által a gödör talaját.

Azt se felejtjük el, hogy ugyanazon helyre, a hol fa volt és kiveszett, mindaddig, míg a kiélt földet

trágyázással, forgatással meg nem javítottuk, fát ne ültessünk és soha ugyanazon fajúakat egymás helyébe, vagyis alma után almát, cseresnye után cseresnyét. A gyümölcsfatenyésztésnél is kell váltógazdaságot üzni.

Ennyit tehetünk fáink jövője érdekében már azok ültetésénél.

Későbbben, a meddig fáink még kicsinyek; megelégesznek annyival is, ha aljukra érett trágyát hintünk és leássuk de csak olyan mélyre, hogy a trágya ne essék közvetlenül a gyökerekre. Ha valaki rendszeresen nem trágyázza fáit, legalább ennyit tegyen nagyobb fáival is. Hintse be koronájuk alját korhadt trágyával és forgassa le mélyen, Ez ugyan nem az igazi módja a nagyobb fák trágyázásának, de mégis jobb a semminél.

A nagyobb fák trágyázásának, két módja van. Az egyik az, hogy a korona csurgásában, ott, a meddig az ágak végei érnek, mert rendszeren ottan körül vannak a felszívó-gyökerek végei, 30 centiméter széles és 40—50 centiméter mély árkot ásunk és azt érett trágyával megtöltjük. Ha őszkor trágyázzuk így, az árkot a télen át nyitva hagyjuk, hogy a csapadékok (hó, eső) kilugozhassák a trágyát és a tápanyagokat levigyék a felszívó-gyökerekhez. Nyáron is egyideig nyitva hagyhatjuk az árkot, de akkor néhányszor erősen öntözzük meg, azután takarjuk be földdel. Ezzel az eljárással nemcsak hogy a fát termésre ösztönözzük, de száraz időben a rajta lévő termést is megmenthetjük.

A hol a gyümölcsfák körárokvaló trágyázása nem lehetséges, pl. mint a konyhakertekben, ott a korona csurgásában egymástól egy egy méternyire 20—30 centiméter széles és 40—50 centiméter mély lyukakat ásunk, vagy erős karóval (ültető vassal) lyukakat verünk és azokba néhányszor három rész vízzel fölhitott trágyalevet öntünk. Ezt a trágyázási módot még ott is alkalmazhatni, a hol a fák alját valami okból gyeppel bevetve tartják, a mi ugyan a fákra hátrányos, mert nemcsak hogy a gyepek sok nedvességet elvon a talajtól, de a levegő sem gyakorolhatja a maga termékenyítő befolyását úgy az alsó földrétegekre, mint ha a fák alja fel van ásva. Ilyen esetben a gyepet téglalakban kivágjuk, a megcsinált lyukba higitott trágyalevet öntünk, beföldeljük és a gyeptéglát ismét a maga helyére tesszük.

Ennyiből áll a gyümölcsfák trágyázásának a legegyszerűbb módja, a melynek kiviteléhez csak egy kis jóakarattal szükséges.

Szakítsunk azzal az ósdi fölfogással, hogy a gyümölcsfákat nem kell trágyázni, trágyázzuk meg legalább minden harmadik évben és nem lesz panaszunk nyomorult, fejletlen és terméketlen fák ellen.

Zádor Gyula.

Különfélék.

Hiba igazítás. Lapunk múlt számában a levelezés rovatban megjelnt közlemény befejező része véletlenül kimaradt. Ennek pótlásául most kijelentjük, hogy az ott közlött ítéletet — mely annál jelentősebb, hogy abban már a fegyverviselést és használatot szabályozó rendeletre is hivatkozás történik, — Sylveszter Dénes járási erdőőri s lapunk lelkes barátja szíveségéből közöltük. Kíváncsinos lenne, hogy hasonló esetek mind tudomásunkra jussanak hogy így azokból mások is okulhatnának, miért is fölkerjük lapunk barátait, hogy minden ilyen esetben hozott ítéletet szerezzenek be s küldjék meg; az ezzel esetleg fölmerülő költségeket szívesen megtérítjük.

Véres disztűz. Sopronból telegrafálják, hogy az odaváló honvédkaszárnyában tegnap véres szerencsétlenség történt. Mialatt a rekrutákat a puskával való bánásra oktatták, s a vezénylő tiszt disztűzet rendelt, Benedek Gyula póttartalékos, a ki csak nyolcz hétre vonult be, ijedt sikoltással összerogyott. Kiderült, hogy az egyik puskába a rózsaszínű gyakorló-patron helyett kemény ólommagu töltés tévedt, a mely Benedek lapockájába furódott s keresztül ment a hátán. A sebesültet a soproni csapatkórházba vitték.

Erdősítés állami támogatása. A földmívelésügyi miniszter azért, hogy a közgazdasági érdekből beerdősítendő kopárterületeknek a birtokosok részéről önként teljesítendő erdősítését előmozdítsa, intézkedett az iránt, hogy szegényebb sorsu 114 község, volt urbéres közbirtokosság stb. a kopár területeknek ez év őszén teljesítendő erdősítéséhez szükséges csemetékét teljesen ingyen kapja az államcsemete-kertekből; sőt kilátásba helyezte azt is, hogy az erdősítések kifogástalan teljesítése esetében a birtokosok az erdősítési költségek nagyságához képest állami pénzsegítségben s fognak részesülni. Az erdősítések körül fölmerülő munkálatoknak szakértelemmel való és eredményhez vezető fogatosítása tekintetéből pedig fölhitva a királyi erdőtiszteteket, hogy a munkálatoknál közreműködjenek és a birtokosoknak megfelelő utbaigazítással és szaktanácsccsal szolgáljanak.

Gyilkos vadorzók. Pozsonyból írják, hogy Eszterházy Mihály gróferdészét Krausz Józsefet ismeretlen vadorzók agyonlőtték. Az erdészt ma holtan lették föl az erdőben. A tetteseknek ezideig semmi nyoma sincs. — Kisjenőről is hasonló esetet jelentenek lapunknak. Ott meg Petrich Antal uradalmi erdészt akarták agyonlőni a vadorzók. Be is lőttek késő este az ablakán, de Petrich helyett annak feleségét találta a golyó, akinek a nyakán ejtett könnyebb sebet. Ha valamivel felebb találja a golyó, úgy okvetlenül megölte volna. A csendőrség három vadorzót a merénylet gyanúja alatt letartóztatott.

Panzer Éljen Kossuth Miksa. Berlinből írják lapunknak, hogy ott egy államhivatalnok él, akinek Panzer Éljen Kossuth Miksa a neve. Az illető 1848-ban született és apja, aki lángoló híve volt a magyar szabadságharcnak, fiát erre a névre kereszteltette. A év. pap hivatkozván arra, hogy e név semmiféle kalendáriumban elő nem fordul, nem akarta őt e névre keresztelni, de végre is engedett az apa követelésének, akarmily furcsának tűnt is az fel neki.

Végzetes tévedés. Gombár József baktai kalaposmester e hó 1-én éjjel gyomorgörcsöt kapott, fölkelt az ágyból s a szekrényhez ment, hogy elővegye a rumos üveget s egy kortyot igyék belőle. A sötétben azonban eltévesztette a fiókot és egy választó vízzel telt üveget kapott a kezébe s jó nagyot hörpintett belőle. A következő pillanatban iszonyu kiáltással rogyott össze. Elősiető háza-nepe a szerencsétlen embert a földön elterülve találta. Nyomban a városba hajtottak orvosért, de ez már nem segíthetett rajta, néhány órai kinlódás után kiadta lelkét.

A babona rabjai. Döghe szabolcsmegyei köz-ségből írják lapunknak, hogy ott hallatlan babonaság terjedt el a nép között. Ez év május havában Kovács István ottani gazda felesége ikreket szült s azóta folyton azon siráncozott, hogy miből fogja őket eltartani. Sok siráncozásait a két gyermek egyike nem győzvé hallgatni, megszólalt: Miért sirsz, anyám? Hogy ne sirnék gyermekeim, mikor annyi sokan vagytok és nincs miből titeket eltartani. Ne sirj anyám, féleves gyermek, megsegít az Isten, menj csak ki és nézz az égre. Az aszszony kiment és az égen sok sertést látott lábbal felfordulva, ezenkívül koporsókat és alatta embereket. E jelből a babonás nép aztán azt magyarázza, az emberek igen el vannak fajulva, előbb házi állatjaik, majd maguk az emberek fognak elpusztulni a föld színéről. Most, hogy Mándok község sertései pár kivételével mind kidöglöttek, attól retteg a nép, hogy ez a hallatlan babona-ságból eredő mese csakugyan valóra válik.

A pincér lába. Egy angol ember kiszámította, hogy egy pincér hány lépést tesz naponként. Azt találta, hogy egy londoni jól látogatott vendéglőnek egyik pincére egyetlen napon 51348 lépést tett meg, a mi körülbelül negyvenhárom kilométer utnak felel meg.

Hajótöröttek utolsó üzenete. Régi szokása a tengerészeknek, hogy mikor künn az oceánon tomboló viharban a hajó pusztulása immáron elkerülhetetlen, végső mondani valójukat, egy szelet papírra írva, jó erősen bedugaszolt palackba zárják s beledobják a tengerbe, hogy a habok majdan az emberek kezébe juttassák. Ilyen két üveget talált a minap két angol halász a La Manche-csatornában, az október 8-kán dühöngött hatalmas vihar után. Az egyik palackot a hullámok akkor vetettek a partra; mikor a dugaszt kihúzták, egy papírszeletke esett ki az üvegből, melyen németül, ceruzával írva a következő szavak voltak olvashatók:

Wessely Ferencz

Bécsből.

A ki e cédulát megtalálja, tudassa azonnal valamelyik bécsi ujsággal. Az illető ezer forint jutalom-ban részesül.

Fr. Wessel

Bécsből.

A halászok, kik csak angolul tudtak, elvitték a palackot a Bexhill Chronicle című ujság szerkesztőségébe és a czédula tartalmát lefordították angol nyelvre. A cédula két darabból van összeragasztva, s valószínűleg egy levélborítékról szakították le. Az írást csak nehezen lehetett kibetűzni, mert a tengervíz már

beszivárgott a palackba, mely a halászok véleménye szerint már néhány évvel ezelőtt kerülhetett a tengerbe, s a habok az Atlanti oceántól ma sodorták a La Manche-csatornába. Az aláírás y betűje hiányzik, ezt ugyan nem birta már a szerencsétlen levélíró odairni, mert végére jutott a papirosnak. Kívánsága különben már teljesült, mert a Wiener Tagblatt egy száma közli levelét. A másik üveget a tengerből fogták ki és át-szolgáltatták a tengerészeti hatóságnak, mely ugyan-csak németül írva a következő tartalmu levelet találta benne:

Kraus Henrik, Teufzer Ewald, Stolpe Péter, Schneider Frigyes matrózok a Maccio nevű gőzösön — az angol csatornán október 4.

Maccio nevű hajót azonban sem az elveszettnek be-jelentett, sem a csatornán járó hajók névjegyzékében nem találtak. Nem lehetetlen azonban, hogy a levél írói helytelenül olvasták a hajó nevét, és hogy az ő neveik után majd kiderül, melyik volt a szerencsétlenül járt hajó.

Szerkesztői üzenetek.

L. I. urnak Badin. Ön téved, mert lapunkban egészen helyesen van írva, hogy a hiuz „hosszasága a 20 ctm. hosszú farkát is beszámítva 1:20 méter“. Erdő ő r aláírással vett cikket abban az alakban, a hogy beküldetett, már csak durva, bárdolatlan nyelvezete miatt sem közölhetjük; azt ugyan elismer-jük, hogy helytelen idegen országból ide költözött s még csak magyar honosságot sem nyert egyéneket mint alerdészeket al-kalmazni, de ezt azzal, hogy a megyei főerdész urat durván megtámadjuk, orvosolni ha lehetne is, nem opportunus dolog. Arra, hogy beküldő saját felelősségére kéri a cikket közölni, mit sem adhatunk, mert a szerkesztő nem csak arra való, hogy a cikkekért feleljen, hanem arra is, hogy lapja tisztességét óvja meg s azt hasonló durva kifejezésekkel bemocskolni ne engedje. Vannak lapok, melyek bármilyen piszkolódást jó pénzért közöl-nek, tessék egy ilyenhez fordulni.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Ugy a kezdő mint a haladottabb
méhészek nélkülözhetlen lapja
a számos képpel illusztrált,
havonta megjelenő

„Széttelintő Méhész“

Előfizetés:

Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.

Mutatványszámmal
szívesen szolgál a „SZÉTTÉLINTŐ
MÉHÉSZ“ szerkesztősége.

Sajtény, Csanádmegye.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSÍTÓ-INTÉZET

→ ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN. ←

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztosítékai pedig 22,000.000 koronára rugnak; minél fogva a leggazdagabb és legnagyobb biztosítékot nyújtó biztosító-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyújt mindennemű biztosítást: tűz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok ellen.

Különös gonddal ápolja az élet és az embert érhető testi balesetek elleni biztosításokat.

A díjak a legolcsóbbak és a feltételek a biztosítottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapest, V. Sas-utca 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbízható egyének egyszerű megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujlag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállítói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállítói.

BUDAPEST IV. Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.